

PRIVACYVERKLARING BETREFFENDE het onderzoek genaamd: Opgroeien met een gedetineerde vader: een participatief actieonderzoek over kinderen hun ervaringen en noden.

11/05/2026

1. Beschrijving van de studie

- **Titel:** Opgroeien met een gedetineerde vader: een participatief actieonderzoek over kinderen hun ervaringen en noden.
- **Onderzoekers:** Joyce Albrecht
- **Promotor:** An-Sofie Vanhouche
- **Onderzoeksgroep of -afdeling:** Crime&Society
- **Doel van het onderzoek:** De studie heeft drie doelstellingen (1) Begrijpen van ervaringen en noden van kinderen met een gedetineerde vader over verschillende leeftijdsgroepen heen (2) Begrijpen welke contextuele factoren en mechanismen deze ervaringen en noden beïnvloeden (nl. zorgcontext, detentiefactoren en institutionele factoren) (3) Identificeren en implementeren van korte- en lange termijn acties gebaseerd op de geïdentificeerde ervaringen en noden van kinderen.
- **Praktische uitvoering:** De methodes die hier zullen worden toegepast zijn (1) participerende observaties tijdens kinderbezoeken en (2) semi-gestructureerde kwalitatieve interviews met kinderen en jongeren ondersteund door creatieve of spel gebaseerde technieken (vb. tekenen, gesprekskaartjes of foto's nemen) (3) Gesprekken en interviews met zorgfiguren (4) Participatieve workshops om tot acties en aanbevelingen te komen, in lijn met de principes van Participatief Actieonderzoek.

(1) Participerende observaties tijdens kinderbezoeken

De participerende observaties zullen plaatsvinden in vier verschillende gevangenissen (nl. Leuven Centraal, Leuven Hulp, Brugge en Hasselt), elk voor een periode van ten minste 6 maanden.. De onderzoeker is voor een langere periode (nl. 6 maanden) systematisch aanwezig tijdens de kinderbezoeken waardoor deze een bekend gezicht wordt en dat gezinnen makkelijker aangesproken kunnen worden. Dit omwille van het gevoelige onderwerp en dat andere onderzoeksmethoden deze noodzakelijke context niet naar boven brengt. Er wordt gekozen voor een openlijke observatie waarbij de participanten (d.z. kinderen en ouders) geïnformeerd worden over de dubbele rol die de onderzoeker bekleedt, namelijk die van onderzoeker en ondersteuner van het kinderbezoek. Kinderen worden niet individueel geobserveerd, wel de volledige groep en het verloop van de kinderbezoeken.

(2) Semi-gestructureerde interviews kinderen en jongeren

Om inzicht te krijgen in de ervaringen, noden en veerkracht van kinderen met een gedetineerde vader zullen er semi-gestructureerde interviews met 50 kinderen en jongeren uitgevoerd worden met een gedetineerde vader. De selectie zal gebeuren op basis van leeftijd en gezinscontext. Er zullen 5 leeftijdsgroepen worden bevroegd (nl. 8 – 11, 12 – 13, 14 – 16, 16 – 18, 18 – 25). We gaan in gesprek met kinderen en jongeren over verschillende aspecten gelinkt aan de detentie van hun vader, maar vooral met als doel hun ervaringen te achterhalen die kenmerkend zijn voor hun leeftijd, wat hun behoeften zijn én wat hun veerkracht heeft beïnvloed (factoren en mechanismen). We vertrekken hierbij van hun levensverhaal – waarbij ze de kans krijgen om te vertellen waar zij belang aan hechten (d.i. de life history or journey of life methode) (Hargreaves,2022; Johnson et al., 2014). Er wordt wel structuur aangebracht door te werken met een tijdslijn of opdrachten. De methodieken zullen verschillen naargelang de leeftijd van de kinderen. Bij jongere kinderen kan er bijvoorbeeld een plakboek worden gemaakt met “mijn leven” en met oudere kinderen een tijdslijn, waar we over de verschillende interviews heen op verder bouwen. We schatten in dat

we voor jongere kinderen meerdere sessies (nl. 2 à 3) zullen nodig hebben, rekening houdende met hun aandachtspanne, draagkracht en verbale maturiteit. Deze kunnen 10 minuten tot een uur duren. Voor jongeren en jongvolwassenen (13 – 25) bespreken we dezelfde thema's maar bij hen gaat het meer over "Storytelling". De interviews zullen afhankelijk van de wens van de jongere een half uur tot twee uur duren.

(3) Participatieve workshops

Als onderdeel van het participatieve actieonderzoek, zullen we met kinderen, jongeren en jongvolwassenen workshops organiseren waarbij er wordt nagedacht over mogelijke oplossingen voor de uitdagingen die uit de verschillende interviews naar voor kwamen. Hiervoor worden een aantal creatieve methodieken ingezet. Om jongere kinderen hun inzichten te verkrijgen, zullen we tijdens een kinderbezoek een oefening doen. Met jongeren en jongvolwassenen doen we workshops aan de hand van post-it oefeningen waarbij we vertrekken van de verschillende uitdagingen en nadenken over goede oplossingen. Tenslotte worden workshops met professionals georganiseerd waarbij hun suggesties worden besproken en worden vertaald in een actieplan. Deze workshops zullen, afhankelijk van de leeftijd en wens van de deelnemers tussen een half uur en twee uur duren.

2. Verantwoordelijke voor de verwerking van de gegevens

Vrije Universiteit Brussel, Pleinlaan 2, 1050 Brussel, ondernemingsnummer 449.012.406

3. Vertrouwelijkheid

We behandelen de verzamelde gegevens vertrouwelijk en respecteren de privacywetgeving, waaronder de [AVG](#) (Algemene Verordening Gegevensbescherming of GDPR).

4. Gegevens - Doel – Rechtsgrond - Bewaartermijn – Overdracht

Voor dit onderzoek verzamelen we de volgende persoonsgegevens:

Naam
Leeftijd
Geslacht
Gezinssituatie

en de volgende gevoelige persoonsgegevens, indien deze toevallig aan bod komen tijdens het delen van hun levensverhaal:

Gegevens over ras en etniciteit
Religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen
Gegevens over (mentale) gezondheid
Misdrijf

Deze gegevens betreffende volgende personen:

- Kinderen van een gedetineerde vader (d.i. biologisch, adoptie of plusvader) die in een Belgische gevangenis verblijft of verbleef. Er zullen 5 verschillende leeftijdsgroepen worden bevraagd (nl. 8 – 11, 12 – 13, 14 – 16, 16 – 18, 18 – 25).
- Zorgfiguren die de zorg opnemen (d.i. biologisch, adoptie of plusvader) van ten minste één minderjarig kind van wie de vader in detentie verblijft.

Om deel te mogen nemen aan het onderzoek mogen de gepleegde feiten geen betrekking hebben om desbetreffende deelnemende kinderen onder de 15 jaar (vb. seksueel misbruik, huishoudelijk geweld,...) omdat het risico op secundaire traumatisering te hoog wordt ingeschat. Wanneer een jongere of een jongvolwassene uitdrukkelijk verzoekt om deel te nemen, en het is hun wens om hun verhaal te delen, kunnen zij wel deelnemen om hun autonomie en participatierecht niet in te perken.

We verwerken de gegevens voor deze studie.

De rechtsgrond voor de verwerking is het **algemeen belang** (art. 6.1.e AVG). Op basis van art. II.18 §2 Vlaamse Codex Hoger Onderwijs hebben de universiteiten de opdracht fundamenteel wetenschappelijk onderzoek te doen.

We bewaren de gegevens gedurende tien jaar na afloop van het onderzoek.

De gegevens kunnen worden hergebruikt voor wetenschappelijk onderzoek in het algemeen belang, op voorwaarde dat er beschermingsmaatregelen worden genomen.

Voor het overige worden de gegevens niet doorgegeven aan derden.

5. Beveiliging

De opslag van de gegevens biedt een hoge mate van bescherming, in overeenstemming met de richtlijnen van de VUB (VUB Charter van de onderzoeker, ICT-veiligheidsbeleid). De gegevens worden niet opgeslagen op een pc, externe harde schijf of USB-stick, tenzij ze gecodeerd zijn.

We zullen de gegevens zo snel mogelijk pseudonimiseren. Dat betekent dat we gegevens waarmee personen rechtstreeks geïdentificeerd kunt worden, zoals naam en e-mailadres, zullen vervangen door codes. Er is een sleutel nodig om de codes terug te zetten naar de originele gegevens. Alleen de onderzoekers en de promotor hebben toegang tot deze sleutel.

6. Rechten van betrokkenen

Personen van wie we gegevens verzamelen hebben het recht de gegevens in te zien, te verbeteren, informatie over de verwerking te vragen, een kopie van hun gegevens te vragen en de manier waarop we met hun gegevens omgaan te beperken.

7. Contact

Als u vragen hebt, of als u uw rechten wilt uitoefenen, kunt u contact opnemen met de onderzoeker of de promotor (zie punt 1 hierboven) of met de functionaris voor gegevensbescherming van de VUB (dpo@vub.be).

8. Klachten

Als u een klacht wilt indienen over de manier waarop wij met uw gegevens omgaan, kunt u contact opnemen met de onderzoekers, de promotor of de functionaris voor gegevensbescherming (zie contactgegevens hierboven).

Of u kunt een klacht indienen bij de Gegevensbeschermingsautoriteit:

Drukpersstraat 35, 1000 Brussel
tel. +32 2 274 48 00
e-mail: contact@apd-gba.be
website: www.gegevensbeschermingsautoriteit.be

U kunt zich ook wenden tot de bevoegde rechtbank.